

# Hitchcock

## Mr. and Mrs. Hitchcock

Af Bo Torp Pedersen

"Hitchcock" indrammes af to PR-indslag med instruktøren Alfred Hitchcock. De viser ham sådan som han gerne ville ses: Som mesteren der – med uudgrundelig mine og humoristisk fremtræden – suverænt styrer begivenhederne. Hitchcock var en filminstruktør med et stort PR-talent. Han havde lavet film siden 1920'erne og blev tidligt kendt for at gæsteoptræde i sine egne film, men det var gennem de små TV-gyserfilm, som han stod for i perioden ca. 1955-1965, at han blev en berømt og også i den brede befolkning, for nok havde han ikke selv instrueret alle filmene, men han præsenterede hver eneste episode på sin helt egen sort-humoristiske vis. Det var noget, alle lagde mærke til, og det medførte, at han ofte blev interviewet, så alle troede efterhånden, at de kendte denne mærkelige, fedladne mand, som kaldte sig selv 'producent af gåsehud'.

"Hitchcock" viser, hvordan Hitchcock blev fanget i en fælde af sin egen PR og succes, nemlig dels ved et stort kommercielt præstationskrav, dels ved en nysgerrighed vedr. hans person, en nyfikenhed som han i længden ikke selv kunne styre.

Udgangspunktet i "Hitchcock" er situationen i 1959, hvor Hitchcock netop har haft stor succes med "Menneskejagt" ("North By Northwest" med Cary Grant og Eva Marie Saint), men den blev lavet for selskabet MGM og ikke for hans sædvanlige selskab Paramount. Hos Paramount klynkede man stadig over den kommercielle fiasko for den film, der i dag anses for at være én af mesterens mest indholdsrige, særprægede og vellykkede film, nemlig "En kvinde skygges" ("Vertigo" med James Stewart og Kim Novak). De snæversynede chefer på Paramount så helst, at Hitchcock nu lavede en film i stil med "Menneskejagt", men Hitchcock, som i 1959 blev 60 år, havde stadig ambitioner om at lave noget anderledes. "Hitchcock" fortæller så om, hvordan "Psycho" blev til – og viser hvor uventet dens succes var i samtiden. Det virker i dag forbløffende, at Alfred Hitchcock og fru Alma Reville måtte sætte hus og formue på spil blot for at få filmen distribueret af Paramount. I én af filmens rigtig gode scener ser man Hitchcock i biografens forhal, mens premierepublikummet ser "Psycho", og han begynder at danse og dirigere. Det er Hitchcock i manipulatorens rolle, der fryder sig over at have publikum i sin hule hånd.

Filmen viser Hitchcocks store usikkerhed om, hvad han rent professionelt skal gøre over for filmselskabets krav og forventninger, og den viser ham i en helt personlig krise, hvor han plages dels af mareridt, bl.a. om den autentiske seriemorder, som inspirerede forfatteren til bogen bag "Psycho", dels af grundløs jalousi og mistænksomhed over for den mangeårige, elskede hustru Alma. Filmen snyder lidt på det sidste punkt, idet Alma Reville i Helen Mirrens skikkelse er langt mere tiltrækkende og ungdommelig af ydre end virkelighedens fru Hitchcock. Det er givetvis også snyd, når filmen skildrer den personlige krise under "Psycho"-optagelserne som noget, der overstås. Derimod er det helt reelt og særdeles sympatisk, at filmen stærkt betoner Almas store betydning for ægtemanden også rent professionelt. Hun forbedrer de indkomne manuskriptsider, og hun giver i den grad en hånd med under selve optagelserne og under filmens klipning.

"Hitchcock" slutter, inden et nyt mareridt begynder – inden nye mesterlige film "Fuglene" ("The Birds", 1963) og den omdiskuterede, meget eksplisit freudianske "Marnie" (1964), og dermed inden mødet med skuespillerinden Tippi Hedren, som fik hovedrollen i disse to film, og hvis 'karriere' siden da stort set var at fortælle 'alt' om Hitchcocks personlige 'perversiteter'. For hvert interview Hedren





har givet gennem årene, blev Hitchcocks uhyrligheder – især mod hende selv – større. Samtidig skete der det, at efter talrige bøger om Hitchcocks film og filmkarriere har flere bøger, som er udkommet efter Hitchcocks død i 1980, i stedet for filmene dyrket 'the dark side of genius' og forsøgt at finde 'skandaløse' forhold frem vedrørende privatmennesket Hitchcock.

Her klappede fælden endegyldigt i for Hitchcock. På en tid, hvor han var gammel og i mange henseender skrøbelig, og hvor han var død og forsvarsløs, blev dyrkelsen af hans person – den dyrkelse, som han selv havde sat i gang med sine PR-initiativer – nu vendt imod ham. Hvor meget eller hvor lidt der er om historierne om hans 'besættelser' m.v., er ikke ganske klart, men jeg vil mene, at det først og fremmest er forfærdelig trist – også fordi det truer med at sætte i skyggen, hvilken enestående stor filmfortæller Hitchcock var. Den snusfornuftige filmskribent Leonard Maltin, manden bag de populære Movie Guide-bøger, har i en DVD-kommentar til Hitchcocks film udtalt, at der næppe er nogen anden instruktør end Hitchcock, hvis samlede, store produktion (fra 1925 til 1976) har en så høj generel kvalitet. Det er primært som filmmager, at Hitchcock er interessant. Hitchcocks film er langt mere alsidige end det populære indtryk af ham, og langt mere vedkommende og dybsindige end han selv erkendte.

Derfor tilgiver jeg gerne Sacha Gervasi, at "Hitchcock" snyder et par steder og slutter før de næste kriser. Filmen giver et venligt, omend ikke helt ukompliceret billede af filminstruktøren Hitchcock, men ikke mindst er filmen en velfortjent hyldest til Alma Reville som kvinden bag den store, tykke mand med det plagede sind og det geniale film-'touch'.

*Hitchcock - USA 2012 - Instr.: Sacha Gervasi - Manus: John J. MacLaughlin efter bogen af Stephen Rebello: "Alfred Hitchcock And The Making Of Psycho" – Medv.: Anthony Hopkins (Alfred Hitchcock), Helen Mirren (Alma Reville), Scarlett Johansson (Janet Leigh), Danny Huston (Whitfield Cook), Toni Collette (Peggy Robertson), Michael Stuhlbarg (Lew Wasserman), Jessica Biel (Vera Miles), James D'Arcy (Anthony Perkins) - 98 min. - Biografpremiere d. 21/2 2013, på DVD d. 10/7 2013 - © Fox*

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=8960&area=1>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=3340>

<http://www.nytimes.com/2012/11/23/movies/hitchcock-with-anthony-hopkins-and-helen-mirren.html>

En lidt længere udgave af anmeldelsen findes på <http://www.filmorientering.dk/filmanmeldelser.htm>